

Editörden

Editorial

N. Yasemin YALIM^a

Türkiye Biyoetik Dergisi (TJOB)'un 4. Cilt 4. Sayısı (2017 Yılı Kış Sayısı) uzunca bir aradan sonra okurlarıyla buluşabildi. Aradan geçen zamanda Türkiye Biyoetik Derneği'nin "Biyoetik: Dünü, Bugünü, Yarını" başlıklı IX. Ulusal Kongresi 09-12 Mayıs 2018 tarihlerinde Mersin'de gerçekleştirildi. Kongre izlenimlerini Editöre Mektup bölümünde, kongre sekreterlerinin kaleminden okuyacaksınız. Bu kongrede sunulan sözlü ve poster bildirilerle panel sunumlarının tam metinleri, hakem değerlendirmesi sonucunda uygun buldukları takdirde TJOB'un önümüzdeki sayılarında yayınlanacak. Hakem değerlendirmesi sonucunda ana dergi için uygun bulunmayan çalışmalar ise 2018 Güz Sayısı (Cilt 5 Sayı 3) ile birlikte yayınlanacak Ek Sayı aracılığıyla sizlere ulaşacaklar.

Dergimizin bu sayısında yer alan özgün makalelerden ikisi yaşamın başlangıcına ilişkin etik sorunlardan bazılarını ele alıyor. Ülkemizde son yıllarda gebeliğin önlenmesine ilişkin uygulamalar, gebeliğin sonlandırılması konusundaki eğilimler ve doğum yöntemleri ile ilgili tartışmalar, yaşamın başlangıcında ortaya çıkan etik sorunları yeniden gündeme getirmiş bulunuyor. Bu nedenle farklı perspektiflerin konuya yaklaşımlarını bir kez daha tartışmak önemli görünüyor.

Kötü haber verme tıbbın birçok alanında olduğu gibi doğum öncesi dönemde de önemli bir sorun. Konunun ele alındığı çalışmada doğum öncesi kötü haber verme olgusu kapsamlı bir biçimde tartışılıyor ve bu süreçle ilişkin yol gösterici önerilerde bulunuluyor.

Dünya Tıp Dergisi Editörleri Uluslararası Komitesi'nin klinik araştırma sonuçlarının paylaşımı konusunda belirlediği kurallar hakkındaki makale, temelde "Taichman DB et al. Data sharing statements for clinical trials; a requirement of the International Committee of Medical Journal Editor. *Ann Intern Med.* 2017;167(1): 63-65)" başlıklı çalışmaya dayanmaktadır. BMJ, JAMA, NEJM gibi önemli tıp dergilerinde de eşzamanlı yayınlanan söz konusu çalışmanın birebir çevirisi olmaması nedeniyle makaleyi derleme olarak yayınlamayı uygun gördük. Bu önemli metnin ülkemizdeki araştırmacılar ve editörler için yol gösterici olmasını umuyoruz.

Hayvanlar üzerinde yapılan deneyler konusunda öğrencilerin görüşlerini yansıtan karşılaştırmalı çalışma, biyoetik alanındaki hayvan deneyleri sorununa katkısı açısından önemli görülmüştür. Yapay zeka ve robot etiğinin insanın değeri konusunu yoğun bir tartışmaya yol açtığı günümüzde, hayvan refahı ve hayvanların değeri konusundaki çalışmalara TJOB'da daha sık yer verebilmeyi istiyoruz.

Vaka analizi bölümünde bir önceki sayıda yayınlanan vakaya ilişkin yazarlarının son analizine, henüz okurlarımızdan gelecek yanıtlar tamamlanmadığı için yer veremedik; hem yazarların analizini hem de gelecek öteki yorumları sonraki sayılarda yayınlamayı sürdüreceğiz. Bu sayıda sunulan vaka için de görüş ve değerlendirmelerinizi bekliyoruz. İki bölüm halinde yayınlanacak vakanın birinci bölümünün sonunda yer alan "iyi bir insan mıydım, neydim?" sorusuna sizin vereceğiniz yanıtları, kahramanımızın eylemini değerlendireceğiniz analizlerinizi ve vakanın ikinci bölümünü bir sonraki sayımızda yayınlayacağız.

Bu sayıda Öğrencinin Sesi bölümünde yayınladığımız bu çalışma etik teorilerinin epistemolojik bir kritiğini içeriyor. Tıp fakültesi öğrencilerinin etik alanındaki kuramsal çalışmaları tıp etiğinin geleceği açısından oldukça umut verici.

^aProf. Dr., Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Öğretim Üyesi ve Türkiye Biyoetik Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Eleştirel Okuma bölümünde yer alan “Beni Asla Bırakma” adlı filmi, tercihen yazıyı okumadan önce ve sonra birer kez olmak üzere, iki kez izlemenizi öneririm. Umberto Eco’nun dev eseri “Gülün Adı”ndan bu yana etik açıdan bu denli derinlikli bir senaryoya rastlamamıştık.

Ekranınızdaki sayısıyla TJOB dördüncü yayın yılını geride bırakmış oluyor. 2017 yılının bu son sayısını her zamanki gibi iyi okumalar dileklerle ilginize ve bilginize sunarken; 2018 yılının ilk, dergimizin beşinci cildinin birinci sayısında, bu defa gerçekleştirebildiğimizden çok daha kısa zamanda buluşmayı diliyorum.

Prof. Dr. Neyyire Yasemin YALIM